

PROGRAMA ANALITICĂ A CURSULUI DE ISTORIE VECHĂ A ROMÂNIEI
„MODELE ETNOGENETICE ÎN ISTORIOGRAFIA CONTEMPORANĂ”

(Anul III, sem. I)

Prof. univ. dr. Nelu ZUGRAVU

Tematica generală a cursului

- I. Conceptele de *etnie* și *etnicitate*
- II. Opinii privind criteriile specificului etnic
 1. *Cultura materială*
 2. *Limba*
 3. *Numele*
 4. *Tradiția*
- III. Arheologia identității etnice
- IV. Modele etnogenetice în istoriografia contemporană
 1. *Modelul transformării lingvistice sau genealogic*
 2. *Modelul pluri-etnic și multicultural*
 3. *Modelul etnogenetic al popoarelor stepei*
 4. *Modelul etnogenetic al popoarelor descentralizate*

Bibliografie generală

- *Istoria românilor*, II, București, 2001 (ed. a II-a, 2010)
- L. Bârză, St. Brezeanu, *Originea și continuitatea românilor. Arheologie și tradiție istorică*, București, 1991
- S. Brather, *Archaeology and Identity. Central and East Central Europe in the Earlier Middle Ages*, Editura Academiei Române, București, 2008
- St. Brezeanu, *La continuité daco-romaine. Science et politique*, București, 1984
- C. Daicoviciu, Em. Petrovici, Gh. Ștefan, *La formation du peuple roumain et de sa langue*, București, 1968
- Al. Madgearu, *Continuitate și discontinuitate culturală la Dunărea de Jos în secolele VII-VIII*, București, 1997
- W. Pohl, *Eastern Central Europe in the Early Middle Ages. Conflicts, Migrations and Ethnic Processes*, București-Brăila, 2008
- Idem, *Aux origines d'une Europe ethnique. Transformations d'identités entre Antiquité et Moyen Âge*, *Annales HSS*, 60/1, 2005
- N. Stoicescu, *Continuitatea românilor. Privire istorică. Istoricul problemei. Dovezile continuității*, București, 1980
- N. Stoicescu, I. Hurdubețiu, *Continuitatea daco-romană în istoriografia română și străină*, București, 1984
- Gh. Ștefan, *Formarea poporului român și a limbii române*, București, 1973

Tematica seminarului

Etnogeneza românilor în viziunea unor istorici și lingviști români

1. **Seminar introductiv**
2. **Etnogeneza românilor – un mit?**
 - L. Boia, *Istorie și mit în conștiința românească*, București, 1997
 - I.-A. Pop, *Istoria, adevărul și miturile. Note de lectură*, București, 2002
3. **Conceptia lui Alexandru D. Xenopol despre etnogeneza românilor**
 - A. D. Xenopol, *Istoria românilor din Dacia Traiană*, I, ediția a IV-a îngrijită de V. Mihăilescu-Bîrliba, București, 1985
4. **Conceptia istoricului Nicoale Iorga despre etnogeneza românilor**
 - N. Iorga, *Istoria românilor*, ediția a II-a, București, I/1 (1988), I/2 (1988), II (1992)
5. **Conceptia istoricului Gheorghe Brătianu despre etnogeneza românilor**

- Gh. Brătianu, *Une énigme et un miracle historique: le peuple roumain*, ediție îngrijită de St. Brezeanu, București, 1988
- 6. Concepția istoricului Petre P. Panaitescu despre etnogeneza românilor**
P. P. Panaitescu, *Introducere la istoria culturii românești*, București, 1969
- 7. Concepția istoricului Constantin C. Giurescu despre etnogeneza românilor**
C. C. Giurescu, *Formarea poporului român*, Craiova, 1973
C. C. Giurescu, D. C. Giurescu, *Istoria românilor*, 1, București, 1974
- 8. Concepția istoricului I. I. Russu despre etnogeneza românilor**
I. I. Russu, *Etnogeneza românilor. Fondul autohton traco-dacic și componenta latino-romanică*, București, 1981
- 9. Concepția istoricului Nelu Zugravu despre etnogeneza românilor**
N. Zugravu, *Istoria romanității nord-dunărene în secolele II-VIII. Contribuții la etnogeneza românilor*, Iași, 1994
Idem, *Romanitatea orientală și etnogeneza românilor*, Iași, 2004
- 10. Etnogeneza românilor sud-dunăreni**
Neagu Djuvara (coord.), *Aromânii. Istorie. Limbă. Destin*, București, 1996; ediția a II-a, București, 2012
Victor Spinei, *Universa Valachica. Românii în contextul politic internațional de la începutul mileniului al II-lea*, Chișinău, 2006
- 11. Istoriografia sovietică și din Republica Moldova despre etnogeneza românilor**
I. Hîncu, *Cine sînt strămoșii moldovenilor*, Chișinău, 1991
Sergiu Matveev, *Procesele etno-culturale din spațiul carpato-nistrean în secolele II-XIV. Istoriografia sovietică*, Chișinău, 2009
- 12. Concepții ale lingviștilor români despre etnogeneza românilor**
Al. Philippide, *Originea românilor*, Iași, I (1925); II (1928)
Al. Rosetti, *Istoria limbii române*, I, București, 1986
C. Frâncu, *Geneza limbii române și etnogeneza românilor*, ediția a II-a revizuită, Iași, 1999